

Студент 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Анотація. Досліджено аспекти підвищення економічної ефективності діяльності підприємств. Розглянуто й проаналізовано чинники, що визначають рівень ефективності виробництва.

Аннотация. Исследованы аспекты повышения экономической эффективности деятельности предприятий. Рассмотрены и проанализированы факторы, определяющие уровень эффективности производства.

Annotation. In the article aspects of economic efficiency increase of activity of the enterprises are investigated. The factors defining the level of production efficiency are considered and analyzed.

Ключові слова: ефективність, виробничо-господарська діяльність, підприємство, економічне зростання, технологічні нововведення.

Підвищення ефективності виробничої діяльності є провідним завданням економіки кожного підприємства. Ця проблема особливо загострилася у теперішній період ринкових перетворень в Україні, зокрема через кризу.

Різними аспектами цієї проблеми присвячені роботи багатьох вчених-економістів: І. Бланка, М. Долішнього, В. Камаєва, А. Лівшица, І. Лукінова, С. Мочерного, П. Орлова, Ю. Палкіна. Однак аналіз літературних джерел з даної проблематики дозволяє зробити висновки, що питання підвищення ефективності виробничої діяльності на промислових підприємствах не отримали ще належного розвитку, а окремі аспекти даної проблеми залишаються малодослідженими та потребують подальшої оцінки і розвитку з урахуванням змін, що відбуваються в економіці України.

Метою даної роботи є теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності виробництва на вітчизняних підприємствах у сучасних умовах розвитку економіки України.

Рівень економічної ефективності виробництва залежить від чисельних чинників, що її визначають. Як правило, виділяють дві групи чинників: внутрішні та зовнішні. Серед внутрішніх необхідно відзначити такі чинники, як технологія, устаткування, матеріали та енергія, виробі, працівники та ін. Головними зовнішніми чинниками є державна політика, інституційний механізм та інфраструктура [1].

Технологічні нововведення здійснюють чи не найбільш істотний вплив на рівень ефективності виробництва. Вони викликають суттєві зміни в методах і формах організації трудових процесів, підготовці та кваліфікації кадрів, технічному рівні і продуктивності технологічного устаткування. Зростанню продуктивності діючого устаткування сприяють належна організація ремонтно-технічного обслуговування та оптимальні строки експлуатації [2].

Проблема економії і зменшення споживання сировини, матеріалів, енергії повинна бути під постійним контролем відповідних спеціалістів. Завдання ресурсозбереження на таких підприємствах може позитивно розв'язуватись шляхом запровадження маловідходної та безвідходної технології, заміни імпортової сировини матеріальними ресурсами вітчизняного виробництва, розвитку ефективних джерел постачання [3].

Визначальним чинником зростання ефективності виробництва є працівники. Продуктивність їх праці багато в чому визначається технікою, особистим умінням, знаннями, ставленням до праці та здібністю виконувати ту або іншу роботу. Ділові якості працівників найбільш повно можуть проявлятися в умовах функціонування на підприємстві мотиваційного механізму.

Виробничо-економічна система повинна бути гнучкою, періодично реорганізованою відповідно до нових завдань, що постають перед підприємством при зміні ситуації. Максимального впливу внутрішніх чинників на рівень ефективності виробництва можна досягти лише при забезпеченні необхідної комплексності їх використання.

На рівень продуктивності окремого підприємства безпосередній вплив здійснюють зовнішні чинники ефективності виробництва. Проте самі підприємства не можуть активно їх контролювати. Тому ці чинники слід вивчати, зрозуміти їх вплив і брати до уваги при плануванні та здійсненні програм підвищення ефективності виробництва на підприємствах [1].

Здійснювана державою економічна та соціальна політика істотно впливає на ефективність виробництва через практичну діяльність державних установ, законодавство, програми роздержавлення власності і приватизацію державних підприємств тощо. Непересічним завданням держави є створення організаційних умов підвищення продуктивності виробничо-економічних систем [2].

Таким чином, у результаті дослідження узагальнено головні чинники, що впливають на ефективність виробництва та запропоновано комплекс заходів щодо підвищення ефективності виробничої діяльності підприємств у сучасних умовах розвитку економіки України.

Наук. керівн. Мельник В. І.

Література: 1. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства / Савицька Г. В. – К. : Знання, 2005. – 662 с. 2. Ледян Т. О. Механізм управління інноваційною політикою на промислових підприємствах / Ледян Т. О. // Економіка та держава. – 2008. – № 10. – С. 54–57. 3. Шевченко Н. В. Роль і функції капіталізації в забезпеченні ефективного розвитку промислових підприємств / Шевченко Н. В. // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 1. – С. 101–105.